

vitéz Maczky László csendőr százados (1910-1969) ünnepi beszéde elhangzott 1956. július 22-én a Nándorfehérvári győzelem 500 éves évfordulóján Stuttgartban (Németország), s melyet az 550. évfordulón leánya, Kerkayné Maczky Emese az Amerikai Magyar Múzeum (magyarmuzeum.org) honlapjára is feltett.

D É L I H a r a n g s z o .

Az MKCSBK archívumából, v. Karsay Jenő hagyatékából. (Dr. Orbán Gyula adománya.)

1453 május 29-én egy ijesztő hír viharzott keresztül Európán: KONSTANTINAPOLY FELETT II. MOHAMED SZULTAN LETT AZ UR! Elegett Európának az a végvára, amelyben bizott a nyugati keresztény világ, amely nyugodttá tette álmát és nem félt, hogy a Mohamedán vallás fanatizmusával, számu-
rály szellemmel harcoló és oriasz hatalommá fejlődött török elsőpri a nyugatot és kiirtja a kereszténységet. A hír ijesztő volt, de Europa nem mozdult, lehet hogy volt valami, amiben még jobban bizott, mint Konsta-
tinápoly erősségében, de azt, amiben bizott sem akkor nem mondta ki, sem a későbbi századok során soha el nem ismerte és főként soha meg nem kö-
szönte! Ez a valami a MAGYAR nemzet volt. Lehet, hogy gyarló emberi szem-
mel hálának lehet nevezni azt, hogy amikor legjobban véreztünk Európáért
akkor hátba döfött, megtagadott, megcsönkitott, létezésünket is tagadni
kezdte és határtalanul gyűlölködött. Lehet, hogy az az igazi hála és kö-
szönet, hogy ma, amikor világszerte megemlékeznek a Déli Harangszo 500
éves jubileumáról, annak minden értelmet adnak, csak azt nem, ami a valo-
ság. Még roma is elfelejti ma már a Déli Harangszo igazi történetét.

Amikor 1453. május 29-én Konstatinápoly elesett, mi magyarok
már évtizedek óta harcba álltunk a törökkel. Ezekből a harcokból a nyu-
gati világ nem érzett semmit, erős volt a magyar és hatalmas, akkor még
nem űlt a nyakunkon a Nemzet és Ország-gyilkoló Habsburg nyűg, a kkor
még visszavertük mindig a hatalmas erejű törököt és a harcok nem terjed-
tek túl Magyarország déli határain. Talán ebben bizott Europa, hogy
a jövőben is így lesz, hiszen a magyar is számu-
rály szellemmel harcol. Így
volt ez már évszázadok óta! ISTEN AKARATÁBOL! Talán nem volt véletlen,
hogy az URISTEN Atilia királyunkat választotta ostarául, hogy a hitet-
lenség és erkölcstelenség fertőjében élő és Európára terpeszkedő Római
birodalmat felszámolja, hogy Europa képét átformálja, hogy más fiatal na-
zetek szohoz és uralomhoz jussanak. Az sem volt véletlen, hogy Atilia ut-
is itthagytott a HUN népekből - akiket ma Avar néven emlegetünk - az sem
véletlen, hogy az Avarok hatalmát a z a Hun anyától származó Nagy Károly,
frank császár döntette meg más nemzetekkel szövetségbe, aki hatalmát és
nemzete önállóságát az Avarok nagy ösének, Atiliának köszhet. Ez a hála,
jellemző Európára. Az sem véletlen, hogy ezután nemsokára az Urísten el-
küldte a kárpát medencébe a H un népek elitjét, a Megyeri törzseket Ar-
vezérletével, hogy ott erős H azát kiépítve, egyensúlyba tartsa a
világot, hogy ne engedjen egy-egy hatalmat erőszakosan urrá lenni a
lagon, amh sohasem vezet jora. Az sem véletlen, hogy ezek a meyeri
zsek villámgyorsan keresztényekké váltak, hiszen ez már csak forma-
talán ezer és ezer éven élték már a keresztény erkölcsi rendet. Ne-
véletlen, mert az Urísten jól látta az elkövetkezendőket. Tudta, h-
let felől évszázadokon át jönni fognak számu-
rály szellemű, keményen
de a keresztény szellemtől igen messze eső népek, akiknek célja le-
kereszténység elsőprése. Tudta az URISTEN, hogy Europa meglehetőse-
és jámbor népe képtelen lesz helytállni a keleti viharokban. Rende-
tehát, hogy ARPAD alapítson erős nemzetet a meyeri törzsekből a
medencében, Europa kulcspontján, Szent István építse ki keresztén-
lommá és Szent László tegye független, keresztény nagyhatalommá!
megtörtént. Szent László már kora fiatalságában megkezdte a kunok
senyőkkel a zokat a harcokat, amelyek alapját képezték a KERESZTEN-
VEDOBASTYAJANAK, Szent László pajzsa volt az első szimboluma a ma-
KERESZTENYSEG PAJZSA nevének, Szent László volt KRISZTUS első har-
to

tonája. Szent Lászlót követték a nagy magyar Hősök, akik harcoltak századokon át tatárral, törökkel. Szent Lászlót választották eszményképül évszázadokon át a magyar királyok, vezérek. Az ő szellemében élve és hárcolva elhárítottak minden veszedelmet Hazánkról és ezzel egyben Európáról. Szent László volt eszményképe nagy Hunyadi Jánosunknak is, bizonyítja, hogy elsőszülött fiát Lászlóra keresztelte. (Hunyadi László a Habsburg bosszu és féltékenységi áldozata lett; az ő vértanúságával kezdődött - Mátyás uralkodását / kivéve-vértanúink hosszú sora és Hazánk romlása.) ~~(Es-velte)~~ Hunyadi János és fia László meggyilkoltatása volt a ragyogo és keresztényi hála a Habsburgoktól, amiért IV. László magyar király a Morvamezei csata megnyerésével országot, birodalmat császárságot szerzett nekik és uralkodócsaláddá emelte őket! Mert nagy a valószínűsége, hogy Nemcsak Grof Hunyadi Lászlót, de apját, a legendás nagy hadvezért, Grof Hunyadi Jánost is Habsburgok orgyikosa mérgezte meg, mint Bocskait, Zrínyit stb. stb. a későbbi századokban. Azt a Hunyadi Jánost, akinek köszönheti ma a világ a kereszténység diadalát hirdető Déli Harangszót.

Mi is hát a története a déli harangszónak?

Amint már említettem, 1453. május 29-én Konstantinápoly elesett és második Mohamed szultán oriai hadsereggel közeledett Eröpa elfoglalására. Miklos pápa keresztes háborút hirdetett; felszólítva Eröpa valamennyi fejedelmét és annak megszervezésére a magyarságot kérte. Jól tudta a V. Miklos pápa is, de minden gondolkozó fő, hogy Eröpa összefogására lenne szükség, hiszen már 1444-ben az írja a Német-Római császár kancellárja, hogy: "Nagy hatalma van magyarországnak és nagy az ereje, de ahhoz, hogy a törököket Európából kiűzhessék, sokkal nagyobbra lenne szükség." Mégis a Pápa hiába küldözi el diplomatáját: Carvalaj bíborost a fejedelmekhez, hiába megy el a kapisztránoban született János barát szinte valamennyi fejedelemehez és birodalmi gyűlésre, hogy a veszedelemre felhívja figyelmüket; hogy lánglelkű ékesszólásával felrázza őket; az eredmény: semmi! Jellemzőül idézem János barát 1454. október 27-én keltezett leveléből az 1454. április 24-én Regensburgban és 1454. szeptember 29-én Frankfurtban megtartott birodalmi gyűlések érzett tana sztalatainak következtetését:

"...A német fejedelmek arról értesítettek engem, hogy semmiféle segédelmet nem tunak adni a magyaroknak... Vajjon megvárják-e a magyarok, hogy a törökök leigázzák őket, vagy pedig saját fenntartásukért megbékelnek velük? Sokan sokféleképp beszélnek, de nekem a magyar követek ezekben a napokban többször panaszkodtak ezekkel a szavakkal: - Amit tehetünk, megtettük eddig, de reméljük, hogy a németek valóban 70.000 fegyveressel segítségünkre jönnek tavasszal. Ha tehát a segédelen késik - folytatja János barát - s a Magyarok és törökök között béke, vagy fegyverszünet jön létre, jaj nekéd, Itália, jaj nekéd Roma... Jóllehet az öregség miatt nyomorék vagyok, ;;; elhatároztam, hogy életemet veszélynek teszem ki, véremet kiontom. Holnap innen eltávozom, Isten segítségével a császár öfelségéhez megyek, hogy őt, amennyire tehetem felébresszem.... Azután Magyarországra utazom... Sokak előtt úgy tűnik fel, hogy ezen a gyűlésen nagy dolgok zárdtak le, én azonban úgy látom, hogy vagy semmi, vagy csak kevés jót."

Igy fogadta a büszke és gögös Eröpa a keresztes háború meghirdetését! A magyar rendek nem sokat beszéltek és üléseztek, hanem ~~egy~~ az ~~gyűlésen~~ 1454. január 14-i gyűlésükön egyhangulag a háború megindítása mellett döntöttek és cselekedtek!!! Segítség sehonnán sem érkezett, kivéve a krakkói lengyel herceg-érsek buzgolkodására kb 600 lengyel harcos és a többi országokból összesen kb 3-400 ember. A római pápa, az időközben elhunyt V. Miklos utóda III. Kallixtus segített szívvvel, pénzzel és imával. De mi volt mindez II. Mohamed kb. 170-200.000 kitünően felszerelt, haredzett harcosához viszonyítva, hiszen a Néándorfehérvári várórságen kívül Hunyadi hadserege

mindössze 26.000 fő volt. Ez szegeden táborozott. Ugyanide gyülekeztek a Kapisztrán János által toborzott keresztések is, ezek létszáma kb 4.000 volt, de tulnyomólag kassával, kapával cséphadarokkal felszerelve, így lelkesedésüktől eltekintve, - amelyet János barát ébrentartott - harci értékük nem sokat jelentett. Ez volt a helyzet 1456 június végén.

III. Kallixtus, látva, hogy az Európai fejedelmektől semmit sem várhat, a z Urístenhez folyamodott tehát, hogy segítsen. Kiadta a BULLA ORATIONUM c.pápai körlevelet 1456.június 29-én, amelyben elrendeli a könyörgő Déli harangszót és hogy mindenki imádkozza el háromszor a "Miatyánkó" és az "Udvözlégý Máriát". Irja többek között az Imádságok Bullájában, hogy: "A törökök szarnoka (II.Mohamed) felülve a gög szekerére az egész keresztény világnak és nyugatnak elpusztítását vette tervbe a minap és hogy oda behatolhasson, napról-napra hevesebben készülődik, az lévén legfőbb vágya, hogy Krisztus szent Nevét a földről kiirtsa és az istentelen kutyanak, Mohamednek átkozott és borzalmas istentelenségét bevezesse."

Ismét egyedül maradtunk tehát, Hunyadi is írja a Pápának: "Hatvanadik esztendejét számoljuk a török elleni harcnak, s mineddig csupán egyetlen nép fegyverei szegezödtek az ellenségnek. EGYEDÜL ALLTUK A HARC DÜHÉT, MAGUNRA HAGYATVA."

A török hadsereg elérte az aldunát. H unyadi az aktív védekezést választotta, mint mindig és június végén kis csapatával megindul délre, átkel a Dunán és Szendrőnél megtámadja a török előcsapatokat, majd halogató harcokkal lassan visszavonul Nándorfehérvár felé. Kb.július 3-án ér oda, egyidőben Mohameddel. Közben július 2-án Kapisztrán János is megindul 5 hajóval a dunán lefelé keresztessével, nem akart a harcokból kimaradni. Mohamed július 4-én már minden oldalról körülzárja a várost és lövetni kezdi.

A várat Hunyadi sogora Szilágy Mihály parancsnokolja, alvezérei: Hunyadi idősebb fia: László, Ország Mihály és a spanyol származású: Bastida János. A vár béke örségét Hunyadi még május 14-én megerősítette 7000 fő élvonalbeli harccsal.

Hunyadi hadseregének zömét Szegedről Zalánkeménél összpontosította, ide irányított kb 200 kisebb-nagyobb dunai hajót. Szilágyinak 40 kis hajója a vár alatt állt készenlétben a Dunán. Ezeket a hadmozdulatokat jó előre részletesen kidolgozta Szilágyival együtt. Az előharcokban résztvett kis csapatával szintén a zalánkeméni táborba vonult. Mohamed a Duna és Száva között táborozott, hatalmas folyamzárát létesítve - egymáshoz láncolt gályákból a Dunán, a vártól nyugatra. Már 10 napja tartott a vár ostroma, amikor Hunyadi mélységben erősen tagozott 200 hajójával - július 13-án - elindult, hogy áttörje a törökök folyamzárát. Kapisztrán János néhány száz keresztessel csatlakozott, a partrol pedig Hunyadi tűzérsége támogatta a bátor vállalkozást. Amikor július 14-én H unyadi Zimonymál elérte a folyamzárát, a törökök kacagtak, látva a gyenge kis hajokat és tudva saját erejüket. Nevetésük nem tartott sokáig, mert a Duna erős sodra, de nem kevésbé az erős magyar férfikarok már az első összeütközésnél elszakították a láncokat és az így zürzavarba került folyamzárát áttörve, a törökök meglepett részületét kihasználva orihási mészárlásba fogtak és fényes vízi győzelmet arattak, amit elősegített Szilágyi 40 kis hajója is. Ezzel a vízi győzelemmel a Duna teljesen Hunyadi kezébe került, vitézeivel bevonult a várba, 15.000 főre emelve annak védőeregét. Vele együtt ment János barát is pár száz válogatott keresztessel. Ekkor a Száva balpartján előre vont hadsereg zöm megközelítette a 60.000 főt, amelyből kb 10.000 volt keresztess vitéz, Csaknem mind magyar. Július 21-én indította meg Mohamed általános nagy támadását a vár ellen. Ezt 34 óra igen erős tűzérségi ~~elő~~ tűz készítette elő. Hunyadi a vár előtértségében igyekszik feltartani a törököt, igen elkeseredett véres harc folyik, a Török kétszer éri el a várfalakt, kétszer verik vissza a védők, de a tulerő olyan nagy, hogy Szilágyi is meg van győződve arról, hogy a várat tartani nem lehet, így az értékeket hajóra rakatja. HHunyadi erről nem tud, csak harcol, például ad, de ugyan ezt teszi Kapisztrán János is. Csoda történik. 4 óra rendkívüli

kemény harc után már esteledni kezdett, de a támadók nem tudtak a várba bejutni. Ekkor történt, hogy néhány török már a fellegrvár falára is felkapaszkodott, egy orlastermetű török ki akarta tűzni a lofarkas zászlót, ezt látva Dugovics Titusz, birkozni kezdett vele, de mert a török erősebb volt, magával együtt lerántotta a mélységbe. Szörnyet halt mind a kettő, de Dugovics esete, hősi önfeláldozása csak újabb lelkesedést öntött a védőkbe. Ezt a végső rohamot maga Mohamed szultán vezette, hiába. Mert Hunyadi és Kapisztrán szurokka, kénbe és olajba mártott égő rüsetekereseket dobnak a falra felkapaszkodó törökökre, a bő bugyogok tüzet fognak, pánik tör ki közöttük és nincs földi hatalom, amely rendet teremthetne. Men ekülnak és visszavonulnak. Hunyadi nem kezd üldözni, ismelve serege gyengeségét, hanem Kapisztránnak egyetértésben azt határozzák, hogy a következő napot a vár falak és seregük rendezésére fordítják.

Julius 22-én folyik a lázas munka, tömők a falakon esett réseket, amikor néhány keresztes a tilalom ellenére elhagyja helyét és a lagközelebb eső törököket nyilazni kezdi. Ezt a törökök (ázsiai hadtesthez tartozók) viszonzozzák. Erre még több keresztes csatlakozik társához, a török is minegyre szaporodik. Hunyadi kéri Kapisztránt, rendelje vissza embereit, Kapisztrán indul is, de akkor már az egész keresztes tábor ugyyszólván utban van a harc színhelye felé. Nagy a lekesedés. Kapisztrán Isten ujját látja benne, vitézei élére áll. Hunyadi is gyorsan határoz. Isten különös intését véli a különösen keletkezett ütközetben, minden erejével támadásba lendül seregével. Mohamed ismét személyesen áll serege élére, de hamarosan lándzsá döfést kap baloldalába és ~~ismert~~ összeesik. A török holtak hiszi vezérét és rémülten viszi el a harcmezőről. A mind lelkesebben és mind erősebben támadó magyar sereg elől vad futásban kezdenek menekülni. A harmadik csoda is megtörténik! Hunyadi és Kapisztrán a sik mezőn is győz, 15.000 magyar legalább 100.000 török ellen!!! (Ebben az ütközetben ez volt a számarány!) Legszebb győzelmét aratta ezzel Hunyadi, örült az egész Europa, legjobban azok, akik a kisujjukat sem mozdították meg a győzelem érdekében.

Nemsokára nagy gyász borult az országra. Augusztus 13-én meghalt Hunyadi János és október 23-án Kapisztrán János. A történelem úgy tanítja, hogy a kitört pestisjárvány ragadta el a két nagy hőst. De a szájhagyomány a rrol beszél, hogy meggyilkolták őket féltékenységből. Csak azon csodálkozom, hogy sem Hunyadi családja, sem sogle, sem más ismert vezéregyéniség nem kapta el a pestist? Akkor talán fejlettebb volt a z orvostudomány és nagyobb a hygénia mint ma? Vagy a Habsburg mérget neveztek pestisnek?

Hunyadi János halála után a nándorfehérvári kapitány fia: László. Nem sokáig, mert V. László lefejeztette, árnyul Budára csalva, barátságot szinelve.

Az UrIsten meghallgatta a Déli Harangszóval feléje rebegett imákat. Akkor még csak Roma területén hirdették ki az Imádságok B ulláját.

Sokan hoznak fel érveket, ellenérveket, sokan állítják, hogy a Déli Harangszó nem a Nándorfehérvári győzelem következménye. Tény, hogy azt megelőzően rendelte el a Pápa, amint elől említettem a Bulla orationum XXXVIII c. körlevelében, a győzelemért való könyörgésre, de máre más országokban is kihirdették volna, így nálunk, Magyarországon is, a világraaszoló győzelem már megtörtént. Változtattak tehát a szövegen, és nem könyörgésre, hanem hálaadásra fordították át. Az érvekkel és ellenérvekkel szabad legyen megemlitenem, mi a logikus. Tegyük fel, Hunyadi n győz, bukik Europa, pusztul a kemszténység. Lenne-e déli harangszó 500 év multán is? Elképzelhető-e, hogy még ma is a győzelemért könyörgne a kereszténység? Ha egyáltalán létezne? NEM! Akkor is feledésbe ment volna ha csak kicsit győz a török és nem nyelhetette volna el Európát. De a nem várt ragyogo győzelem^{mel} a Pápa az elrendelt imádságnak és Harangszóna tulajdonította, így logikus, hogy csak azért tartotta hatályba rendelkezését U is, késői utadai is, mert eredményét látta a ragyogo nándorfehérvári

ári győzelemben. III. Kallixtus szorol-szora így fejezte ki: "Nem kételkedünk abban, hogy a mindenható Isten ezen imákra hajolva engedte nekünk ezt a nem várt győzelmet." Ezeket az imákat, azaz imahadjáratot a Buha Oratorium a Déli Harangszora rendeli.

Hunyadi hatalmas győzelme után a török 50-70 évig nyugton hagyta Európát; azaz komoly hadjáratot nem indított. Így nem csoda, ha sok helyen a Déli harangozás és az arra mondando ima kezdett feledésbe menni. De a veszedelem nem hárult el teljesen; amint azt a későbbi események igazolják - különösen II. Szulejman erősítette meg a török hatalmat és kezdett hódítani -; így 1500-ban VI. Sándor pápa megújította a Déli harangozás szokását, ahogy Burchardus János "Diarium"-ában feljegyzi: "Augusztus 9-én, vasárnap délben elsőízben harangoztak a Város (Páris) minden plébánia templomában, Miatyánkot és Üdvözlégyet mondando a TÜROK ELLEN, a szerint, ahogy boldog emlékezetű III. Kalixtus idejében el volt rendelve; a mi urunk, a pápa parancsára ezt a déli harangozást az év minden napján a jövőben örök időkre meg kell tartani."

Bizonyítják tehát a fenti szavak is, hogy a déli harangozás szokása a török veszedelemmel áll kapcsolatban, helyesebben annak elhárítására rendelték el és mert Hunyadi csoda számba menő győzelmét - amint előbb említettem - a harangszora mondando imának tulajdonította az akkori keresztény világ, állithatjuk, hogy a nándorfehérvári győzelem tette reá lisszà ezt az ideális tevékenységet, ennek köszönhető tehát, hogy máj 500 éve még mindig megvan.

Magyarország a "Kereszténység védő pajzsa". Ezzel a címmel V. Miklós pápa 1449-ben, III. Kalixtus 1455-ben és II. Pius pápa 1459-ben tüntette ki H azánkat. Évszázadok alatt a kereszténység "Védőbástyája" megrongálódott a kereszténység "Védőpajzsa" összetört; porbahullott Hazánk és nem sirattott meg senki bennünket, csupán a Déli Harangszó, jehezve küldetésünket. Mert a kereszténység védelme a mi hivatásunk volt egy évezreden át. Melyik büszke és "Nagy" nyugati nemzet képes elhárítani a mai legistentelenebb keleti veszedelmet? Mi álltuk a vihart 1000 évig; kelet nem tudott legyőzni; de hátulról, amíg mi harcoltunk évszázadokig szurkált a Habsburg, végül Trianonban hátulról szintén megadták Nemzetünknek a halálos dőfést! Trianon után haldokoltunk 25 esztendeig; de még haldokolva is teljesítettük hivatásunkat, mert a Tatárhagónál félévig; Budapest védelmével kb. 3 hónapig tartottuk fel a legistentelenebb veszedelmet, ami valaha is fenyegette nyugatot; és ennek a hősi kiállásunknak köszönheti ma a nyugati világ, hogy a bolsevizmus nem nyelte el egész Európát!

"Segíts magadon, az Isten is megsegít!" Mi segítettünk, amíg tudtunk magunkon is, Nyugaton is. De ki fog segíteni ma? Melyik nemzet képes erre a feladatra? Egyik sem! Kihalt a hősi szellem; elpuhult az emberiség; a pénzt bálványozzák; apro hiuságok, nevetséges kis hatalmi vágyak adják az életcélt az embereknek, "Demokrácia", meg "Szocializmus" szélhámos jelszavakkal akarják megteremteni az Sátán békéjét, "Nem akók katonát látni" a kedvelt program! H ogyan lehet így legyőzni a sötéti ellenséget?

Hallgassuk a déli harangszót; imádkozzunk egy hősi szellemért; támadjon egy erős kereszties hadsereg; amely győzni tud és győzni fog; akkor mindörökre értelmé lesz a Déli Harangszónak.